Gespreksnotitie proces opbouw visie Cittaslow Nederland

1. *Aanleiding*
   Het vertrek van voorzitter Arnoud Rodenburg heeft de kwetsbaarheid van het netwerk Cittaslow Nederland zichtbaar gemaakt. Vanuit het hoofdkantoor Italië zijn hier de zorgen over geuit. Binnen het eigen netwerk is de verminderde aandacht voor Cittaslow ook zichtbaar geworden. De interne aandacht voor corona, de beperkende maatregelen én burgemeesterswisselingen hebben dit element verder versterkt. Tegelijkertijd maakt de coronaperiode inzichtelijk dat het integraal werken vanuit de waarden van Cittaslow bijdragen aan de kwaliteit van leven, c.q. brede welvaart. (zie bijlage 1, punt 1.1 tekst jaarverslag over corona en Cittaslow)

2. *Proces tot nu toe*
- Signaal Italië dat belangrijke vergadering over structuur Cittaslow is gemist en zorgen over toekomst netwerk Nederland
- Telefonisch overleg met enkele burgemeestersen bezoek burgemeester Van Hemmen aan najaarsvergadering (coordinating committee) en overleg directeur Pier Giorgio Oliveti
- Individueel telefonisch overleg tussen burgemeester Van Hemmen en andere burgemeesters over ideevorming toekomst netwerk en kwartiermaken nieuwe voorzitter

3. *Conclusies op basis van overleg*
   Het Cittaslow netwerk moet robuuster en duurzamer worden. Meer richten op inhoud en eventuele groei is nodig. Daarnaast is het netwerk nu te groot voor één voorzitter. Tot slot is er behoefte aan onderlinge uitwisseling van kennis en uitnutten van elkaars ervaring. Om dit te kunnen realiseren, is draagvlak voor deze richting:
   a. Vorm drie geografische regio's met elk een lid voor het DB en zorg per regio voor een plaatsvervanger
   b. Zij vormen een dagelijks bestuur van drie personen, die onderling de taken verdelen, inclusief de buitenlandse bezoeken
   c. Maak als dagelijks bestuur een rooster van aan- en aftreden met een maximale zittingsduur per bestuurslid, hierbij rekening houdend met een minimale ervaringsperiode van 2 jaar voor benoeming tot voorzitter. Opvolging zou zoveel als mogelijk binnen de eigen regio bepaald kunnen worden.
   d. Maak voor de zomer een visie voor de komende 5 tot 10 jaar hoe het nationale netwerk zich kan ontwikkelen. Deze visie kan dan na de zomer het bestuurlijke traject in, in welke vorm is nog te bepalen. Met als aandachtspunten:
      i. Maak meer gebruik van de waarden in beleid en uitvoering en draag dit uit onder het integrale vaandel van Cittaslow
      ii. Maak meer gebruik van netwerk door uitwisselen kennis en documenten
      iii. Gebruik als dagelijks bestuur vaardigheden en netwerk andere burgemeesters als trekker van een werkgroep bij een project van meerdere gemeenten
      iv. Benut in voorkomende situaties kansen op uitbreiding netwerk en benutten voor gezamenlijke subsidies en beïnvloeding nationale structuren vanuit landschap en gezamenlijke (sociale structuur) van fijnschaligheid

4. Voorstellen burgemeestersoverleg 18 januari 2023
   a. Geografische indeling in regio's, mede gebaseerd op identiteit en vergelijkbare maatschappelijke opgaven:
      Noord-Midden, provincies Drenthe, Flevoland, Friesland, Gelderland, Groningen en Overijssel – gemeenten Borger-Odoorn, Heerde en Westerwolde

Zuid-Oost, provincies Limburg, Noord-Brabant – gemeenten Alphen-Chaam, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Peel en Maas en Vaals
West, provincies Noord-Holland, Utrecht, Zeeland en Zuid-Holland – gemeente Midden-Delfland *(noot: tijdens overleg Alphen-Chaam toegevoegd aan regio West)*

b. Op basis van de gesprekken voordracht als kandidaat voorzitter voor dagelijks bestuur Jos Hessels (gemeente Echt-Susteren). Eenmalig voorzitter aan te stellen voor vervolgtraject visie, daarna aan DB om eigenstandig in taakverdeling en voorzitterschap te voorzien. Bestuur stemt onderling deelname aan internationale vergadering vast. Uitgangspunt zoveel mogelijk de twee reguliere vergadering Coordinating Committee bij te wonen als Nederlands netwerk (kosten reizen vanuit gezamenlijk Nederlands budget). Internationale jaarvergadering juni zoveel mogelijk alle gemeenten als lid vereniging bijwonen. Kosten deelname vanuit eigen gemeentelijk budget, inclusief keuze afvaardiging burgemeester, andere bestuurders, raadsleden en ambtelijke ondersteuning. (zie agenda voor jaarplanning 2023).
c. Dagelijks bestuur vanuit regio-indeling als volgt:
   Noord-Midden: Jan Seton
   Zuid-Oost: Jos Hessels
   West: *vacant (*waarnemend Bram van Hemmen tot 13 december 2023)
   De betrokken bestuurders zijn zelf verantwoordelijk voor de afstemming in hun regio. Tevens zorgen de betrokken bestuurders voor hun eigen ambtelijke ondersteuning.
d. Stel een rooster van aan- en aftreden op van de leden van het DB.
e. Stel een gezamenlijke notitie op over de visie op de toekomst van Cittaslow voor de komende periode van 5 tot 10 jaar. Werk deze notitie op vanuit het Nederlands netwerk en verstevig daarmee de onderlinge samenwerking daarbinnen. Afronding van de conceptnotitie zomerperiode 2023 en agendering voor een vervolg bijeenkomst burgemeestersoverleg. Aanbieding aan individuele gemeenten september 2023. Keuze aan gemeente om dit alleen in college te bespreken, met voorkeur ook meenemen gemeenteraden. (suggestie handvat begrip Cittaslow bijlage 1, punt 1.2)

Noot Bram van Hemmen
De gesprekken die ik met mijn collega's heb gevoerd heb ik als zeer inspirerend gevonden. Positief is te ervaren dat sprake is van een hoge mate van overeenstemming over het denken over de toekomst van Cittaslow. We hebben goud met elkaar in handen, maar weten nog onvoldoende hoe dit te verzilveren. Ik merk dit in jullie bevlogenheid. Jullie hebben die ook gezien in mijn voorganger Arnoud Rodenburg en geven allen aan dat zijn vertrek een groot gat achterlaat. Heb jullie betrokkenheid verwerkt in mijn aanbevelingen die hierboven staan. Persoonlijk worsteling voor mij is om vanuit de individuele gesprekken personen voor te dragen. Het is geen geheim dat de keuze voor een voorzitter lag tussen Nicole en Jos. Twee bevlogen mensen die de mogelijkheden zien om de kansen van Cittaslow beter te benutten. Het vertrek van Arnoud Rodenburg en de coronaperiode vragen van ons allen, maar zeker de voorzitter een stevige inspanning en navenante ambtelijke ondersteuning. Capaciteit is bij iedereen schaars. Echt-Susteren heeft al langer ervaring met Cittaslow én een aanzienlijk groter ambtelijk apparaat, waardoor continuïteit beter gegarandeerd wordt. Mijn voordracht valt vanuit deze overweging dan ook uit naar Jos Hessels.

Bezwarende factor is wel dat met mijn voordracht voor de bestuursleden een bestuur van drie mannen ontstaat. Voelt vanuit inclusie niet helemaal goed. Overweging om toch hiervoor te kiezen is beschikbaarheid en noodzaak om het netwerk Nederland met elkaar te versterken en een stap verder te brengen. Tegelijk is het volgens mij de opdracht aan het DB om al onze talenten te benutten en niet de overige collega's op afstand te zetten. Wat mij betreft is dat echt een kwaliteitseis die ik mee zou willen geven aan de visie voor de komende 5 tot 10 jaar.

Bijlage 1
Corona in jaarverslag en begrip Cittaslow

1.1 Uit jaarverslag 2021 Cittaslow Nederland

De pandemie heeft de meerwaarde van onze filosofie laten zien. People, planet en profit staan centraal en kunnen via de SDG's vanuit Cittaslow versterkt worden.

- Corona heeft de eenzaamheid vergroot en laat tegelijkertijd de behoefte aan sociale contacten zien. Persoonlijke contacten thuis, in de zorg en ontmoetingen in de publieke ruimte.
- Corona toont het belang aan van korte ketens. Kwalitatief hoogwaardig en betrouwbaar voedsel geproduceerd in de eigen woonomgeving. Door de beperkte beweegruimte is sprake van een herwaardering van de recreatieve waarden van de nabij gelegen landschappen.
- Corona toont de waarde aan van een duurzame productie. Economisch voordeligst produceren zorgt voor het verleggen van de sociale en milieugerelateerde kosten naar andere landen. Tegelijkertijd was vervoer van essentiële producten niet altijd mogelijk en zorgde dit voor tekorten van basisproducten.

1.2 Tekstsuggestie basisuitleg begrip Cittaslow

Cittaslow: bewuste stad
De gemeente verbetert de kwaliteit (van leven) om te voldoen aan de behoeften van de mensen en de leefomgeving.

Bewuste stad houdt in eerst nadenken over het maatschappelijk probleem en de daarbij doeltreffende oplossing. Vervolgens daarna handelen om gezamenlijk een optimaal resultaat voor de langere termijn te bereiken. Bij de oplossingsrichting wordt gekeken naar de mogelijkheden van innovatie en participatie, waarbij gestreefd wordt naar een optimaal evenwicht tussen sociale en ecologische opgaven mede vanuit een economisch-financieel perspectief. Hierbij werkt de gemeente in gezamenlijkheid vanuit de identiteit van de gemeenschappen, die is ontstaan vanuit het landschap en (cultuur)historie. Gaat om bewust zijn waar je vandaan komt, thuis voelen en het handelen niet alleen vanuit financiën benaderen maar ook baseren op (maatschappelijke) waarden en opbrengsten. Het lidmaatschap van Cittaslow is voor de gemeente het vaandel waarbinnen deze waarden richting geven aan het eigen handelingsperspectief.